

Vyšší odborná škola a Střední průmyslová škola, Šumperk

Gen. Krátkého 1, 787 29 Šumperk

MODUL

Písemná a elektronická komunikace, cvičení

KÓD MODULU
SPŠ-PIK-1-1

Autoři:

Mgr. Helena Tesařová

Zpracováno pro:

SPŠ 1. ročník

Obor:

E, S, TL, IT, PV

Copyright © Vyšší odborná škola a Střední průmyslová škola Šumperk, 2020
Všechna práva vyhrazena. Žádná část této publikace nesmí být reprodukována, uchována v libovolném archivním systému, nebo přenášena jakýmkoli způsobem bez předchozí dohody a písemného svolení školy.

Název modulu

Písemná a elektronická komunikace, cvičení

Kód modulu

SPŠ-PIK-1-1

Nominální délka

16 vyučovacích hodin

Vstupní podmínky/předpoklady

Používání modulu je v závislosti na výuce předmětu PIK. Slouží jako doplňková cvičení při postupu výuky předmětu Písemná a elektronická komunikace v průběhu školního roku.

Typ modulu

- a) povinný
- b) praktický

Platnost modulu

1. 9. 2010

Stručná anotace vymezující cíl modulu

Při výuce PIK je používán program ATF a s ním související učebnice Písemná a elektronická komunikace. Záměrem modulu je doplnění výuky psaní na klávesnici o další cvičení, která mohou zvyšovat rychlost a přesnost psaní. Cvičení se snaží prohloubit dovednosti ovládnutí klávesnice počítače hmatovou metodou.

Předpokládané výsledky výuky

Žák po absolvování cvičení z modulu je schopen využívat klávesnici v plném rozsahu. Ovládá psaní všemi deseti, píše hmatovou metodou, čímž se mu zvyšuje jak rychlost, tak přesnost psaní. Dokáže pracovat s textovými editory, tzn. zpracovat a upravovat texty.

Obsah modulu

Úvodní část je věnována nácvičení písmen na základních řadách v jednoduchých textech, které doplňují výukový program ATF a učebnici.

Další oddíl tvoří souhrnná cvičení, která následují po ovládnutí klávesnice, je zde zařazen i cizojazyčný text a jeho překlad. Tato cvičení jsou již obtížnější. Dále opis textů zrcadlově, protože nutí cvičícího žáka sledovat pozorně text a nedívat se na prsty na klávesách.

Do poslední části jsou zařazena náročná cvičení pravopisná, opisy souvislých textů, které se používají např. při státních zkouškách a dále korektura textu, která slouží k dovednosti editovat text.

Doporučené postupy (metody) výuky

- Metoda frontální výuky – učitel zadává úkoly a kontroluje žáky.
- Metoda individuální – žák postupuje svým tempem.

Způsob ukončení modulu

Modul bude používán v průběhu celého školního roku jako doplněk k výuce předmětu PIK dle učebního plánu. Protože je modul koncipován jako doplňující k výuce, nepředpokládá se na závěr žádný hodnotící výstup po jeho absolvování. Vzhledem k charakteru výuky se bude využívat dle aktuální potřeby.

Hodnocení výsledků výuky

- a) při nácvičení a zdokonalování psaní jsou kritéria hodnocení stejná jako v předmětu PIK. Tzn. žák je ohodnocen podle jeho dosažené rychlosti a přesnosti psaní dle specifického nastavení pro výuku na SPŠ (pouze 1 hodina týdně v 1. ročníku),
- b) žák je hodnocen známkou 1 až 5,
- c) viz tabulka klasifikace PIK [studijní materiály](#)

Doporučená literatura

J. Kroužek, O. Kuldová: Písemná a elektronická komunikace pro střední školy a veřejnost, Nakladatelství Fortuna, Praha 2005

Rozhledy – časopis pro písemnou a elektronickou komunikaci, ročník 81, vydává Národní ústav odborného vzdělávání v Praze

Webové stránky: www.nuov.cz

ČSN 01 6910 Úprava písemností zpracovaných textovými editory, Český normalizační institut, Praha 2007

Písemná a elektronická komunikace Doplňková cvičení k učebnici a výukovému programu

Úvod

Technika ovládání klávesnice (tzv. klávesnicová gramotnost) je v dnešní době nezbytně nutná nejen pro rychlou a přesnou komunikaci, záznam textů, dokumentů a formulářů jednotlivců, ale i pro podnikovou agendu a vůbec pro obchodní praxi. Osobní počítače se staly nepostradatelným nástrojem při vyřizování obchodní a úřední korespondence.

Pro všechny uživatele, kteří píšou na klávesnicích počítačů je výhodou, když umějí ovládat klávesnici všemi deseti prsty. Hmatová metoda se na celém světě považuje za nejracionalnější způsob obsluhy klávesnice. Práce je rozložena na všechny prsty, takže se zrychlí výkon a pisatel se může soustředit pouze na obsah sdělení.

Pro účely vyučování předmětu Písemná a elektronická komunikace je určena tato cvičebnice textů, která je přizpůsobena specifickým podmínkám výuky na VOŠ a SPŠ. Vzhledem k tomu, že při výuce používáme učebnici Písemná a elektronická komunikace (autorů Kroužek, Kuldová) a výukový počítačový program ATF, který také z této knihy vychází, je modul přizpůsoben tomuto základu.

První kapitoly jsou věnovány prohlubování dovedností v základním nácviku, pro zpestření je zde zařazen i cizojazyčný text, v závěru jsou souhrnná cvičení pro zrychlení opisu a dále korektura textu a pravopisná cvičení.

1 Zásady tréninku psaní na klávesnici

1. Rozcvičit si a prohřát prsty.
2. Text cvičení opsat ve vzduchu (bez doteku klávesnice, případně s prsty položenými na desku stolu).
3. Celý text cvičení jedenkrát opsat.
4. Zkontrolovat na obrazovce napsaný text. Pokud je celé cvičení bez chyby, přejít k následujícímu a opět začít bodem 1) tohoto přehledu. Pokud se chyby objevily, každou řádku, ve které se vyskytla aspoň jedna, psát tak dlouho, až je dvakrát po sobě napsána bez chyby.
5. Vybrat si ze cvičení nejdelší slovo a psát je tak dlouho, až se na obrazovce naplní tři řádky.
6. Vybrat si ze cvičení nejdelší dvojici sousedících slov a psát je tak dlouho, až se na obrazovce naplní pět řádek.
7. Začít psát cvičení od začátku a psát tak dlouho, dokud máme pocit, že píšeme bez chyby. Při chybě opis přerušit. Zkontrolovat na obrazovce, nevyskytla-li se chyba při psaní už dříve. Pokud byla od začátku textu cvičení napsána více než polovina rozsahu celého cvičení bez chyby, přejít na cvičení následující a začít plnit úkoly podle tohoto přehledu bodem č. 2).
8. Začít psát cvičení od začátku a snažit se vydržet co nejdéle bez chyby. Pokud chybu uděláme, maximálně se koncentrovat a snažit se dopsat zbytek textu už bez další chyby. Jestli se přesto druhou chybu "podaří" udělat, zkontrolovat, kde druhá chyba od začátku opisu skutečně je. Když je až za polovinou celého rozsahu cvičení, přejít k dalšímu cvičení a pokračovat bodem 2) tohoto přehledu. Pokud ale druhá chyba od začátku opisu je ještě před polovinou celkového rozsahu textu, opakovat tak dlouho, až se podaří bez chyby nebo s jedinou chybou napsat alespoň polovinu rozsahu textu cvičení.

2 Procvičování písmen a znamének I

2.1 Pro začátečníky

2.1.1 Procvičování písmen základní řady

sada dal skla klas kasa salda skladů kajaků klas saka lasa sadů
skla klas kasa salda skladů jak klas dala sak lasa skalka salda
kajak kladka sklad kasa lad lasa sak kladla kůl slad dlask skla
as dal sad dala kladla skla klas jak kasa salda sklad kajak lak
saka lasa kal kladka dala kladla skla klas jak kasa salda sklad
kajak lak sad sak lasa kladka kala klas alfa fald kůl kůlů sadů

2.1.2 Procvičování písmene r, u

sad sada sadů slad sladů kal kala kalů kůl kůlů kajak kajaků
fald faldů klad kladů skla sklad skladů klas klasů saka kasa
rak kra kar ras rasa kras rada dar radar kafr frac fara kraj
sud sudu kus kusu suk suku lusk lusku klus klusu sluka sluku
ruka ruku ruda rudu rula rulu kufr kufru sakura sakuru dural

dal dural
dal kus duralu
dal kus duralu k sudu
dal kus duralu k sudu u skladu
dal kus duralu k sudu u kladů kajaků

2.1.3 Procvičování písmene i, čárky

k sadu, u sadů, u skladu, u radaru, k radaru, u sudů, k sudu
risk risku, sirka sirku, klid klidu, klika kliku, skif skifu
dal dala dali, udal udala udali, lil lila lili, kalil kalili
ladili, sladili, radili, kladli, klusali, uklidili, sklidili
liji, surfuji, riskuji, skladuji, slisuji, kraluji, kraluji

jdu k sadu,
jdu k sadu a skladu,
jdu k sadu a skladu kajaků,
jdu k sadu a skladu kajaků a skifů,
jdu k sadu a skladu kajaků, skifů a sudů,

2.1.4 Procvičování písmene p, q

pas park prak kapr puk pusa pudl pudr pila kupka kapsa sirup
k sirupu, k aspiku, u parku, k aplausu, k průpisu, u paprsku
pil pili, psal psali, spal spali, půlil půlili, lapil lapili
pij piji, piluj piluji, upiluj upiluji, upisuj upisuji, spi,
kupuj kupuji, aplikuj aplikuji, apladuuj aplauduji, supluji,

psal jsi,
psal jsi spis,
psal jsi spis a pak pil,
psal jsi spis a pak pil sirup,
psal jsi spis a pakupil půl sirupu,

praskal praskala, plakal plakala, padl padla, upadal upadala
lapil psa, psal spis, upil půlku sirupu, usпали supa i sluku
dali si pusu, půlili kapra, klapka klapla, pak spadla karafa
kup purpuru, kupuj kapii, jdi k parku, spal sirku, spal kůru
spala, pilulka ji uspala, karafa pak spadla, sakura praskala

kup papriku a kapra,
kupuj papriku a kapra,
kupuji papriku a kapra,
kupuji papriku a půl kapra,
kupuji papriku a půlku kapra,

2.1.5 Procvičování písmene e

led, sed, sled, jed, ledek, krep, pes, les, ples, lesk, paseka,
deska, selka, sele, laser, sekf, pejsek, flek, klek, jek, deka,
jel, jedl, upekl, klesal, klepal, leskl se, slepil, kreslil si,
dej, udej, sejdi, sepisu, slepuj, sleduj, apeluj, sedej, sekej,
jde, jede, lakuje, daruje, riskuje, pije, pluje, piluje, pasuje

kupuje lepidla a seddla,
kupuje lepidla a slepuje sedadla,
kupuje lepidla, slepuje sedadla a lakuje je,
kupuje lepidla, slepuje sedadla u skepa a lakuje je,
kupuje lepidla, slepuje sedadla u sklepa a pak je lakuje,

2.1.6 Procvičování písmene h, g

had, hadr, harfa, hra, hrad, hlad, klas, kluk, hůl, dluh, pluh, kruh, pruh, druh, leh, jih, husa, husar, duha, piha, heraldika, galuska, garda, garde, galerie, liga, fuga, gala, legie, gepard regule, figura, figurka, graf, grafika, grafik, g, půl kg lilku dej garde, kreslí duhu, sleduj hru, sejdi k hradu, slepuj hraf,

hladil, hradil, hasil, lhal, hledal, skledal, halekal, lehl si, hledal figurku, uhradil grafiku, hasil galerii, hladil geparda, urguji, urguje, graduji, graduje, sugeruji, sugeruje, reguluji, deleguje grafika, griluje husu, urguje gril, reguluje hlediska, graduj hru, figuruj u heraldiků, griluj husu, hledej u galerie,

galerie je u hradu,
hledali galerii u hradu,
shledali si u galerie u hradu,
shledali se u galerie grafiků u hradu,
shledali se u galerie grafiků a heraldiků u hradu,

2.1.7 Procvičování písmene o, w

kolo, kolej, koleda, kolega, koleso, golf, hold, gladiol, olej, kolek, heslo, oko, oj, hora, korek, osa, kokos, kokoska, lalok, hokej, souhlas, soulad, souhra, kousek, houser, soused, hrouda, pohled, ohlas, klopa, horor, horoskop, kaleidoskop, grafologie, geologie, geografie, logopedie, logo, hloriola, posila, ohrada,

dopisuje, popisuje, glosuje, propaguje, produkuje, glorifikuje, souhlasil, sousedil, poradil, prosadil, prosil, sklopil, houpal pro opis, do odpadků, od lodi, pro souhlas, do loga, po hokeji, podporuji, odhaduji, dohaduji, kodifikuji, koleduji, propisuji, odprodal kolo, koupila olej, poslali pohled, poprosila o podpis

podporuje hledisko,
podporuje jeho hledisko,
podporuje jeho hledisko pro koupi,
podporuje jeho hledisko pro koupi kol,
podporuje jeho hledisko pro koupi kol a olejů,

adder, alike, feed, fuel, appear, appeal, side, desk, due, eel, disappear, elder, elders, feel, sleep, dress, pear, apple, seal lflash, ship, fish, firaffe, egg, allege, glass, gas, gap, girl, also, sofa, aloud, shoilder, shop, house, award, shadow, allow, release, sledge, hedge, wish, grow, wear, word, world, few, war

2.1.8 Procvičování písmene z

zahrada, zdroj, zoologie, gazela, glazura, pouzdro, uzda, ouzo, prozaik, rozhlas, rozsudek, rozsah, rozparek, rozjezd, rozloha, z rozpisu, z fazole, za zradu, za zahradou, za zdí, do rozporu, zadal, zalepil, zarazil, zafoukal, zahalil, zpozdil se, zradil, rozsadil, rozlepil, rozladil, rozlil, rozdal, rozpůlil, rozjel,

rozkazuje, rozhazují, pozorují, prosazují, zesilují, zaslepují, zůj se, dej rozkaz, udej rozsah, hledej odkaz, dojde ke zdroji, zadal polohu, prozradil posudek, zarazil kůl, zalepil průkazku, pozoruje gazelu, odhazuje kuklu, zapaluje sud, zesiluje rozpor, prozradila se, rozladil housle, zasedl olejku, zapsal druh kazu

zapsali si kaz,
zapsali si rozsah kazu,
zapsali si zase rozsah kazu,
zapsali si zase rozsah kazu pouzdra,
zapsali si zase rozsah kazu pouzdra a zaslali dopis,

2.1.9 Procvičování písmene t

ta, to, tu, ti, tato, toto, tuto, tito, tou, touto, tak, takto, let, kout, lest, test, trest, past, kost, host, radost, porost, starost, hrdost, pestrost, srst, prst, hrst, půst, růst, srůst, za stůl, z tuku, s atrapou, za stroji, pro kritiku, s hustotou, pro tuto fakturu, s touto paletou, o toto auto, za tuto optiku,

zastaralou, stoletou, kterou, teplou, odlitou, jistou, pestrou, platit, hradit, ladit, padat, opsat, sestrojít, dostat, otrhat, zůstat, zastat, zastoupit, zaplatit, zapsat, zahradit, zatopit, kupte pstruha, rozdejte test, zadejte zůstatek, prodejte kotel, stoupli si proti stodole, roztrhala deset listů, setkali se tu,

setkali se s kritikou,
setkali se s ostrou kritikou,
po potlesku se setkali s ostrou kritikou,
po potlesku se setkali i s ostrou kritikou postupu,
po potlesku se setkali i s ostrou kritikou tohoto postupu,

2.1.10 Procvičování písmene ú

údaj, úraz, úpal, úprk, úhoz, úhrada, úrok, úroda, úsek, ústrk,
z úst, s útratou, proti úlu, z úleku, za úkol, z úhlu, z útoku,
proti úplatku, za úskok, z úspor, k útulku, do úpadu, k útisku,
sto úderu, deset úloh, úklid za úplatu, důkaz úzkosti z úpadku,
rozhoduje se o ústupu úzkou stezkou, opakuje jeho úhel pohledu,

úhradu zajistil,
úhradu úklidu zajistil,
úhradu úklidu útulku zajistil,
úhradu úklidu útulku zajistil z úspor,
úhradu úklidu útulku zajistil po úterku z úspor,

that, it is, at work, the tie, this tear, these requests, those
ghosts, with a light heart, to trade, to eat, to tell, to wait,
to sit, to go west, to forget, to write, to deposit, to repute,
to operate, to desolate, the tiger, these tours, those deserts,
apart, although, further, tall, white, hot, first, third, fifth

3 Procvičování písmen a znamének II

3.1.1 Procvičování písmene m

sama, samo, sami, můj, moje, moji, jemu, jim, tom, tomu, tomto, tamta, tamti, tomuto, komu, kam, tam, sem, kolem, horem, letem, mapa, maska, mat, matka, miska, most, mouka, můstek, dům, sedm, lampa, rampa, smaragd, smutek, osm, kosmos, tma, zmije, zmatek, omaluje, simuluje, zmapuje, modeluje, maskuje, pamatuje, miluje

pomohli jsme jim,
pomohli jsme jim s mapou,
pomohli jsme jim s mapou a lampou,
pomohli jsme jim s malou mapou a lampou,
pomohli jsme jim s malou mapou, lampou a kompasem,

3.1.2 Procvičování levého shiftu

Jarmila, Kamil, Ludmila, Marta, Hugo, Zita, Irma, Petr, Otakar, Jalta, Jamajka, Korfu, Kos, Kostarika, Malta, Haiti, Portoriko, Praha, Haag, Lima, Madrid, Zadar, Opole, Oslo, Lusaka, Irkutsk, Zair, Malajsie, Polsko, Portugalsko, Peru, Laos, Maroko, Irsko, z Mostu, z Postoloprť, z Plas, pro Prahu, po Můstku, k Proseku, Laktos Praha, motorest Plůtek, produkt Lakrum, firma Motosport, s motorkami Kawasaki a Jawa, o autu Peugeot, pro kola HL Prima, maluje jako Josef Lada, sleduje tam figurku Jů s figurkou Hele, o redaktroou Hlasatele, pod grafologem Jirouskem, pro skladatele

3.1.3 Procvičování tečky

J. Petru, K. Houkal, P. Loskot, O. Zaoral, M. Kopal, I. Mourek, tj., ap., atdlk atp., apod., r., t. r., t. m., a. s., s. r. o., pplk. Leopold Oulehla, plk. Kamil Loukotek, kpt. Prokop Mikula, Malujeme pastelkami. Uhradili jsme fakturu. Popsala jsem úlohu. Zaplatili jsme mu za plastiku. Je tu zima. Led zjara popraskal.

Odjeli jsme do Popradu.
Odjeli jsme autem do Popradu.
Odjeli jsme autem pro Ladu do Popradu.
Odjeli jsme autem pro Ladu a Idu do Popradu.
Odjeli jsme autem pro Ladu, Idu a Otu do Popradu.

3.1.4 Procvičování písmene v

voda, vlak, vjezd, vila, vůz, vklad, vzrůst, veka, vada, vrata, kov, podkova, spisovatel, ústava, potrava, sestava, dvůr, tvar, vjel, vplul, vhodil, vsadil, povolil, uvedl, uvezl, rozestavil, urgoval, fakturoval, reklamoval, podepisoval, smluvil, stvrdil, povozil se, odvěkli ho, omluvili se, dovedli je, pozdvihlo se,

Podepisovali smlouvu.

Podepisovali smlouvu o vstupu.

Podepisovali smlouvu o vstupu do provozu.

Podepisovali smlouvu o vstupu do provozu vleků.

Podepisovali smlouvu o vstupu do provozu vleků a vlaků.

vital, vivid, void, volatile, violet, volume, vote, vogue, vow, favour, wave, festival, village, silver, velvet, visitor, view, to give, to forgive, to reserve, to drive, to evoke, to devote, to live, to devalue, to deliver, to revive, to evolve, to dive, Paul is a visitor. I have got a viola. He will travel tomorrow.
Procvičování pravého shiftu

Adam, Artur, Stela, Dagmar, Filip, Erika, Eda, Tamara, Valerie, Akvaristika. Sport. Divadlo. Film. Turistika. Galerie. Grafika. s Afrikou, do Alp, k Eufratu, za Sumatru, se Saharou, o Altaji, o Guatemale, v Gruzii, pro Togo, o Etiopii, v Thajsku, k Rusku, Agip, Aral, Shell, Sharp, Suzuki, Diesel, Ford, Eurotel, Tatra,

Fakturovali jste stolek.

Fakturovali jste deset stolků.

Fakturovali jste dopravu deseti stolků.

Fakturovali jste dopravu deseti stolků do Semil.

Fakturovali jste dopravu deseti stolků do Svitav a do Semil.

vlaky, kroky, tlaky, svaly, kůly, trupy, klopy, stromy, polomy, faktury, túry, rty, rakety, vzrůsty, grafy, hrady, dopisy, osy, z fyziky, o jazyku, za pyramidami, ve smyslu, o hmyzu, v pytli, vzlykal, zamykal, vyprodal, vylepil, vystihl, vyrostl, vylomil, pro ty hry, o tyto produkty, o syrovou mrkev, vysokou kvalitou,

3.1.5 Procvičování pomlčky, spojovníku

Suez - průplav, Rhodos - ostrov, Olymp - hora, Vihorlat - hory, hokej - Sparta Praha - Straka, slalom - SP - H. Maier, Rakousko A. Lustig - spisovatel, P. Hapka - skladatel, D. Hume - filozof vypisuje-li, rozroste-li se, jde-li, studujete-li, urgujete-li, Rakousko-Uhersko, polsko-ruskou smlouvu, rakousko-pruskou etapu

Vypravili se pro sestavy.

Vypravili se pro tyto sestavy.

Vypravili se pro tyto sestavy a faktury.

Vypravili se za Lysolaje pro tyto sestavy a faktury.

Je-li to pravda, vypravili se za Lysolaje pro tyto faktury.

3.1.6 Procvičování písmene e

sladce, hladce, prudce, srdce, poradce, jahůdce, kladce, Lidce, cesta celek procedura tvůrce strojevdce pozice parcela Marcela, certifikace, aktualizace, klasifikace, kvalifikace, deratizace, kompozice, systemizace, diverzifikace, falzifikace, ratifikace, moc, velmoc, pomoc, copak, cosi, leccos, leckdo, leckdy, leckde

o cedru, z ocele, v palci, pro letce, o herci, podle sportovců, zpracovat, odcestovat, vycouvat, citovat, licitovat, recitovat, schod, vchod, pochod, rozchod, průchod, odchod, chodec, chodci, celou, citlivou, celistvou, chudou, suchou, sychravou, chytrou, zapsali reklamace, dodali ovoce, umyli si ruce, www.cokoliv.cz,

Schovali se rychle.

Schovali se velice rychle.

Couvali, ale schovali se velice rychle.

Couvali, ale schovali se velice rychle do průchodu.

Couvali, ale schovali se velice rychle do jejich průchodu.

lay, stay, say, may, pay, try, apply, supply, replace, welcome, yard, yacht, day, holiday, delivery, source, resource, facility South Africa, Europe, Asia, Australia, Costa Rica, Ray Charles, If she comes, she will cook the meal. Yes, George will go. They are very happy. Choose your catalogue. I received it yesterday.

3.1.7 Procvičování písmene n

nejde, nejede, nese, nenese, nepije, neopisuje, nevede, nechce, trn, sen, den, leden, srpen, únor, prosinec, sonda, hon, konec, on, ona, ono, oni, ony, koncert, kontakt, kondice, koncentrace, konkurence, konjunkce, konspirace, koncese, koncepce, konfekce, vhodnou, vzornou, sestavenou, prostornou, urgovanou, pohodlnou,

z korespondence, pro stanici, pro noviny, do osnovy, ze stanov, doznal, zvonil, vynesl, ptonikl, telefonoval, anuloval, nastal, o novou knihu, hodnou maminku, na tenkou linku, na jemnou vlnu, Nikola, Anna, Daniela, Sandra, Ivana, Milan, Veronika, Dominik, Rokycany, Trutnov, Turnov, Kladno, Jesenice, Strakonice, Louny,

Koncepce nevznikala snadno.

Koncepce nevznikala snadno a hned.

Koncepce organizace nevznikala snadno a hned.

Koncepce organizace nikde nevznikala snadno a hned.

Koncepce organizace nikde a nikdy nevznikala snadno a hned.

3.1.8 Procvičování písmene b

budova, boltec, boule, bolest, bowling, Boleslav, blesk, bitva, brod, bratr, brada, batoh, balada, Beroun, byt, bytost, bylina, pro arbitra, v souboru, o bobrech, v sobotu, s chybou, na botu, bude, nebude, byl, nebyl, vydobyl, rozbil, rozbalil, zabudoval, balenou, botaniokou, bystrou, zabydlenou, pohyblivou, odbornou,

aby, abys, abychom, abyste, kdyby, kdybych, kdybychom, kdybyste zobrazovat oblasti, brouzdat se, zabarvit bledost, vybavit byt, o Brnu, v Bzenci, z Brodu, s Libercem, v Nymburku, do Jablonce, K. J. Erben, E. Bass, I. Olbracht, Jakub Arbes, Bohumil Hrabal, G. Boccaccio, F. Rabelais, S. Beckett, M. Bulgakov, R. Bradbury

V obchodu byla brzy.

V obchodu byla brzy a vybrala si.

V obchodu byla brzy a vybrala si obuv.

V obchodu byla brzy a vybrala si dobrou obuv.

V obchodu byla brzy a vybrala si dobrou obuv pro balet.

3.1.9 Procvičování písmene x

oxid, oxidace, toxiny, exil, existence, exot, exhibice, export, na exkurzi, o explozi, pro textil, pro existenci, od exekutora, Alexandr, Alex, Maxim, Felix, Xantipa, Mexiko, Oxford, Xaverov, ex libris, ex offio, ex post, lexikon, dyslexie, komplex, praxe, exponovat, extrapolovat, experimentovat, mixovat, maximalizovat

V praxi experimentuje.

V praxi experimentuje s mixem.

V praxi experimentuje s mixerh plexiskla.

V praxi experimentuje s mixem plexiskla a textilu.

V praxi na maximum experimentuje s mixem plexiskla a textilu.

reading, singing, sitting, missing, learning, sending, meeting, visiting hours, paying client, missing link, sitting passenger, foreign correspondent, science and technology, opening balance, conditioned response, trading income, ballet dancer, extra bed, exact information, ex interest, written exam, final examination

3.2 Pro hbité prsty I

Ty studentky psaly dost rychle na stroji. Podkovy na kopytech klepaly kostky silnice. Teprve po kolaudaci vyplynula nutnost opravy krovu. Tento druh krytiny nevyhovuje. Na dva dny si vyjel do Prahy. Na tyto druhy ovoce je nutno ihned poskytnout slevu. Pes Rek tady asi vystopoval rysa. Na louce kvetly kopretiny. Synovec chytil na udici dva kapry. Milan potom odjel autem na Moravu. Vyrovnala synovcovy dluhy.

Rys uhonil sysla. Dny a noci rychle plynuly. Vypracovali postupy pro plynulou evidenci. Hodiny odnesl do opravy. U cesty na Rokycany pracovalo velkorypadlo. Vydry ihned odplavaly po proudu do strouhy. Ty studentky psaly dost rychle na stroji. Podkovy na kopytech klepaly kostky silnice. Teprve po kolaudaci vyplynula nutnost opravy krovu.

Tento druh krytiny nevyhovuje. Na dva dny si vyjel do Prahy. Na tyto druhy ovoce je nutno ihned poskytnout slevu. Pes Rek tady asi vystopoval rysa. Na louce kvetly kopretiny. Synovec chytil na udici dva kapry. Milan potom odjel autem na Moravu. Vyrovnala synovcovy dluhy. Moucha si sedla na mucholapku. Mistr modeloval mramorovou plaketu. Kolem pramice se mihli dva sumci.

Pokyvovav hlavou. Promluvili jsme potom o tom s Dalimilovou matkou. Valdemar mi dnes pomohl odmontovat umyvadlo. Poslanci Parlamentu schvalovali novou smlouvu s Rumunskem. Vadnou Simcu reklamoval u Mototechny. V tom sporu mu nikdo nemohl pomoci. Projektanti metra odcestovali vlakem do Moskvy. Kolem domu chodil vytrvale kamelot.

Mechanik demontoval model kormidla. Michalovi ujely i tramvaje na Motol. Mistr Mikyska pracoval na modelu stanice metra Vychovatelna. Porouchal se jim motor u auta. Mistr Vlastimilovi vypomohl s osmi modely mostu. Cesta na Moravu trvala sedm hodin. Mirek a Matylda dostali od maminky vstupenky na Smetanovy opery. Miriam a Ludmila komponovaly smutnou melodii. Roste tam mnoho malin. Mistr Karel Mrak si poslal pro pivo.

3.3 Opis latinského textu

Pyramus a Thisbe

Pyramus et Thisbe, iuvenum pulcherrimus alter,
altera, quas oriens habuit, praelata puellis,
contiguas tenere domos, ubi dicitur altam
cotilibus muris cinxisse Semiramis urbem.
Noticiam primosque gradus vicinia fecit.

Tempore crevit amor, taedae quoque iure coissent,
sed vetuere patres, quod non potuere vetare,
ax aiquo captis ardebant mentibus ambo.
Consicius omnis abest, nutu signisque loquuntur,
quoque magis tegitur, tectus magis aestuat ignis.

Postera nocturnos Aurora remverat ignes
solque pruinosas radiis siccaverat herbas,
ad solitum coiere locum. Tum murmure parvo
multa prius questi, statuunt, ut nocte silenti

fallere custodes foribusque excedere temptent,
cumque domo exierint, ufbis quoque tecta relinquunt,
neve sit errandum lato spatiantibus arvo,
convenient ad busta Nini lateantque sub umbra
arboris. Arbor ibi niveis uberrima pomis,
ardua morus erat, gelido contermina fonti.

Pacta placent, et lux, tarde discedere visa,
praecipitatur aquis, et aquis nox exit ab isdem.
Serius egressus vestigia vidit in alto
pulvere certa ferae totoque expalluit ore
Pyramus, ut vero vestem quoque sanguine tinctam
repperit. Una duos, inquit, nox perdet amantes.
E quibus illa fuit longa dignissima vita,

nostra nocens anima est, ego te, miseranda, peremi,
in loca plena netus qui iussi nocte venires,
nec prior huc veni. Nostrum divellite corpus
et scelerata fero consumite vescera morsu,
o quicumque sub hac habitatis rupe, leones.

Sed timidi est optare necem.

Sed postquam remorata suos cognovit amores,
percutit andignos claro plangore lacertos

ae laniata comas amplexaque corpus amatum
vulnera supplevit lacrimis fletumque cruori
miscuit et gelidis in vultibus oscula figens
Pyrame, clamavit, quis te mihi casus ademit.

Pyrame, responde. Tua te, carissime, Thisbe
nominat, exaudi vultusque attolle iacentes.
Ad nomen Thisbes oculos a morte gravatos
Pyramus erexit visque recondidit illa.

4 Procvičování písmen a znamének III

4.1.1 Procvičování písmene í

fík, dík, víko, síla, pále, tíha, sníh, mír, vira, písmo, vítr, vidí, vsadí, sedí, vhodí, chodí, zabloudí, vadí, ladí, pohladí, visí, prosí, letí, rozdrťí, ví, vypoví, opraví, vyloví, ukotví, spí, topí, koupí, vstoupí, uklízí, mazlí se, promarní, vykrojí, pozorují, nakupují, obkreslují, dotazují se, reklamují, urgují,

trpící, hrozící, pramenící, související, kupující, potvrzující, jarní, letní, soudní, cizí, ryzí, psí, kosí, soví, rybí, krabí, Karolína, Pavlína, Regína, Lubomír, Jaromír, Vladimír, Antonín, vstupní prohlídka, klesající vliv, pracovní síla, ústní dohoda, kompletní nabídka, dopravní spojení, podzemní potrubí, její cíl

Sledují dílny.

Sledují prosperující dílny.

Sledují cíle prosperující dílny.

Sledují cíle pracovníků prosperující dílny.

Sledují osobní cíle pracovníků prosperující dílny.

4.1.2 Procvičování písmene č

dečka, vlečka, smečka, tečka, slečna, čelo, čedič, účel, počet, čip, oči, myčka, pračka, půjčka, čtverec, čtvrtek, čpavek, tyč, číslo, počítač, učení, účetní, společník, kulečník, míč, víčko, oční, roční, boční, noční, ruční, taneční, komerční, čtvrtěční, čekat, učesat, činit, učit, zaručit, počkat, vyučovat, účtovat,

českou, čtvrtou, čínskou, klíčovou, čtvrtletní, čelní, večerní, Bučovice, Bečov, Dačice, Dívčí Hrad, Mísečky, Hlučín, Chelčice, četl o Točníku, začal v Seči, určil Ledečko, končil v Nučicích, písnička o Tovačovu, první díl Večerníčku, účast parníku Bečva, velikonoční vajíčka, zahraniční účastníci, cvičení s lavičkami,

V červnu procvičuje.

V červnu procvičuje psaní.

V červnu procvičuje psaní tečky.

V červnu procvičuje psaní tečky a číslic.

V červnu procvičuje psaní tečky, dvojtečky a číslic.

4.1.3 Procvičování písmene í, ě

Svíce byla rozvícena - svítidlo zhasnuto.
Bílou zdí se míhají pobíhající postavy.
Stínohra rozvíjí zajímavou podívanou.
Vítanou postavou, stínem zmítanou, je víla Míla.
Jen se objeví, hodí síť a zmizí s tím, co chytí.
Stíhají ji stíny. Víla Míla i stíhající ji stíny
za chvíli pak v temnu kvílí.

Místek byl místem mítinku.
Nízko nad stolem svítí lampa.
Dostihy koní se konaly v Pardubicích.
V místním seznamu není vlastník uveden.
Hanička si četla v čítance.
Mladí sledují často televizi.
Nevíme, kvůli čemu jste často rozčílení.
Ve čtvrtěk jsme dostali do Počeraď dva počítače.

V psaní na klávesnici začínáme psaním písmen df jk.
Písničku zpíval Karel Plíhal. Písmo je vizitkou. Jarní kytičky
hezky voní. Jíra a Jarča hrají často míčovou hru. Pujč mi míč.
Koupili si stírače na auto. Nevím, čím to je. Počítej s tím. V
písničce se zpívá - po babičce klokočí. Zítřa koupíme dívčí šaty
a klobouček. Značka pro zastavení.

4.1.4 Procvičování písmene á

jáma, jáhly, jádro, jásot, Jáva, fajáns, maják, voják, naviják,
káva, rukáv, vokál, skála, láva, nakládka, vláda, koláč, Polák,
národ, nátlak, náklad, nálada, penál, vynález, názor, poznámka,
chová, dává, mává, nastává, zůstává, poptává, rozdává, prodává,
dobrá, pravá, známá, správná, kladná, záporná, slavná, prodaná,

ekonomická, statistická, zdravotnická, politická, demokratická,
lákavá zakázka, nová fáze, objednaná zásilka, zakázaná skládka,
potvrzená objednávka, odepsaná pohledávka, reklamovaná dodávka,
vybírání, začíná, ujídá, prospívá, zpívá, čeká, pročítá, upomíná,
vadná součástka, písemná práce, dobrá nabídka, originální plán,

Znáte opakování.
Znáte plán pro opakování.
Znáte plán pro pravidelná opakování.

4.1.5 Procvičování písmene ř

kufřík, řízení, říjen, řízení, příjem, příjezd příchod, křída, hoří, hovoří, proboří, maří, vaří, hospodaří, truhláři, rybaři, řeka, průřez, přesnost, moře, dřez, březem, střed, řada, pořad, hospodář, truhlář, mlynář, rybář, cukrář, notář, vinař, kuchař, Hořovice, Hořepník, Přerov, Zábřeh, Příbram, Stříbro, Bystřice,

hospodářství, mocnářství, otrokářství, notářství, plemenářství, na Přemysla, za Oldřicha, před Kateřinou, s Bedřichem, o Jiřím, o Středohoří, za Kokořín, o Okoři, přes Lnáře, na Dobřichovice, přípravná fáze, otevřená diskuse, veřejná správa, středová osa, přesná střelba, třetí přehlídka, příjemná představa, přímá řeč,

Sochaři se představí.

Sochaři se veřejnosti představí.

Sochaři se veřejnosti dobře představí.

Sochaři se veřejnosti v září dobře představí.

Sochaři se veřejnosti v září třikrát dobře představí.

4.1.6 Procvičování písmene é

délka, stélka, Adélka, Ofélie, divadélko, obdélník, kosodélník, malé, milé, oblé, útlé, veselé, bílé, čilé, zesláblé, rozsáhlé, léto, lék, mléko, plénum, milénium, fén, téma, extrém, trénink, mladé, staré, tmavé, nové, platné, opravené, zapsané, ztracené, obléci, doplést, vynalézt, uvést, zavézt, kvést, vnést, vymést,

o Magdalénu, u Markéty, o Valérii, s Vilémem, od H. Zmatlíkové, vysoké ceny, kladné hodnoty, helénské období, předplatné novin, křestní jméno, malířské potřeby, určité penále, webové stránky, obrovské akciové společnosti, zdlouhavé léčby, obyčejné jízdné, trvalé příkazy, samozřejmé úvahy, Hradec Králové, úrokové míry,

Staré seznamy byly přehledné.

Staré seznamy témat byly přehledné.

Staré seznamy témat byly přehledné a úplné.

Staré seznamy témat byly přehledné, úplné a bezchybné.

Také staré seznamy témat byly přehledné, úplné a bezchybné.

4.1.7 Procvičování písmene š

naše, našeho, našemu, naši, našim, našimi, našich, naší, naším, váš sešit, pro vaše šetření, před vaši poštu, o vašem bydlišti, mladší, sladší, řidší, prudší, starší, moudřejší, lepší, menší, zlepšovat, zkoušet, zvyšovat, finišovat, přihlašovat, falšovat, navštívit, prošetřit, šířit, tříštit, zespolečenštit, vymrštit,

rozšiřující studium, nejteplejší obuv, smíšené pocity, náš web, Aš, Dobruška, Dobříš, Horní Maršov, Klášterec nad Ohří, Vyškov, přes Krušné hory, v Krkonoších, z Podkrkonoší, pod Křemešníkem, tmavší odstín, nejvyšší rychlost, horší kvalita, veškeré práce, včerejší úraz, zdejší lidé, zítřejší hodnocení, Hořejší jezero,

Došli jsme na Vyšehrad.

Došli jsme na Vyšehrad i s Leošem.

Došli jsme na Vyšehrad, ovšem i s Leošem.

Došli jsme na Vyšehrad, ovšem i s mladším Leošem.

Došli jsme na Vyšehrad, ovšem i s naším mladším Leošem.

4.1.8 Procvičování písmene ě

měna směna směnka změna odměna město měsíb měkkost mělčina země písňě chlopně domněnka pomněnka znění umělkyně soudkyně dárkyně svědek věta osvěta ozvěna dovětek pověst odvėsna věk svět závěr stěna těsnopis dějepis neděle oddělení pětice poupě oběh průběh o mně, k tobě, o sobě, v době, po oslavě, o svobodě, po sobotě,

něco něčí někdo někdy někde nějak nějaká nějaké některá některé hodně denně ohromně jemně trapně nepovinně zaručeně produktivně prostě jistě hustě ještě svědomitě jmenovitě rozpačitě neurčitě měl, směnil, snědl, dělal, viděl, rozdělil, vysvětlil, pověděl, o Bezdězu, na Ještěd, z Děčína, v Brně, z Litoměřic, u Mělníka,

Uzávěrka proběhla.

Uzávěrka právě proběhla.

Uzávěrka právě proběhla v Soběslavi.

Uzávěrka právě proběhla ve sběrně v Soběslavi.

Uzávěrka právě proběhla ve sběrně na náměstí v Soběslavi.

4.1.9 Procvičování písmene ý

nový levý pravý tmavý hrdý tvrdý starý hustý pustý dutý členitý
nízký úzký velký český řídký malý způsobilý bývalý lesklý drahý
levný, pevný, rovný, daný, určený, výjimečný, svěřený, omezený,
výroba, výrobek, vývoj, vývoz, výměr, výstava, výsledek, výška,
výklad, výprava, výhrada, význam, výčet, výhra, výlet, Frýdlant

průmyslový, strojírenský, zemědělský, potravinářský, keramický,
sběrný sklad, úspěšný start, závěrečný účet, rovnoměrný rozvoj,
proměnlivý výskyt, takový způsob, dobový кроj, působivý projev,
tichý chod, sladký dort, prudký zvrát, horký čaj, městský úřad,
čistý zisk, letecký den, technický pokrok, problematický vstup,

Výklad byl působivý.

Takový výklad byl působivý.

Takový odborný výklad byl působivý.

Takový odborný výklad byl jasný a působivý.

Takový odborný výklad byl jasný, srozumitelný a působivý.

4.1.10 Procvičování písmene ž

až už již než jehož něhož jemuž jimiž jímž jichž nichž aniž což
muž, nůž, věž, lež, kříž, obtíž, rohož, stáž, montáž, arbitráž,
kůže, růže, kníže, odnože, stráž, plantáže, protože, jestliže,
ženich, žebro, žebřík, železo, železničář, želva, žezlo, žeton,
požadavek žadatel možnost stížnost totožnost položka složka žár

možný, pružný, dlužný, běžný, souběžný, souvztažný, nedostižný,
běž, zdrž se, vydrž, přiblíž, odvaž, snaž se, zvažte, obslužte,
prožili, zdrželi se, obdrželi, žádali, uložili, nestěžovali si,
důležitá role, životní síla, živelní pohroma, požadované části,
železniční uzel, soutěžní zadání, obtížný úkol, záslužná práce,

Každý se snažil.

Každý se snažil vydržet.

Každý se vždy snažil vydržet.

Každý se vždy snažil vydržet v soutěži.

Každý se vždy snažil vydržet v těžké soutěži.

4.1.11 Procvičování písmene d'

lod', lod'ka, zed', Naďa, kád', zád', mlád'ata, příd', píd', hrud', měď,

4.1.12 Procvičování písmene t'

rtuť, huť, peruť, zeť, oběť, závěť, sít, síťka, lať, nať, stať,

4.1.13 Procvičování písmene ň

laň, daň, Kadaň, Kodaň, úroveň, Plzeň, Choceň, kůň, tůň, Mimoň, se Soňou, o Tatáně, na Zdeňku, O Zdeňkovi, na Luďka, s Vlad'kou, předloňská zpráva, koňský povoz, vězeňský řád, daňové přiznání,

šťavnatá hruška, lázeňská oplatka, písňové texty, plísňový sýr, chuťové buňky, šťastné úsměvy, sáňkařská dráha, třeboňský kapr, voňavý keř, slaná příchůť, dvouúrovňová dělba, letňanský areál, jízda do Vodňan a Horažďovic, obce Tmaň a Liteň, říčka Volyňka, Loučeň, okres Nymburk, spoj přes Třešť, úsek Žďár nad Sázavou,

starostové Hvožďan, Slatiňan a Hradišťka, město Libáň, Vraňany, buď, budme, buďte, vzbud', vzbudme, vzbudte, prozrad', prozradte, sviť, sviťte, leť, leťte, neztrať, neztraťte, zaplať, zaplaťte, splň, splňte, splňme, přísuň, přísuňme, přísuňte, zvoň, zvoňte, ovlivňovat, přivlastňovat, odměňovat, shromažďovat, zaštiťovat,

Pojďte do loďky.

Pojďte s Vládou do loďky.

Pojďte s Vládou do loďky a hoďte mi lano.

Pojďte s Vládou do loďky a hoďte mi lano a síť.

Pojďte s Vládou do loďky a hoďte mi lano a síť na příd'.

4.1.14 Procvičování písmene ó

dóza, dóže, šodó, bordó, sója, bóje, kvóta, šapitó, gól, vagón, próza, róba, citrón, skleróza, ambrózie, jód, jóga, zóna, móda, kód, kóta, balkón, lóže, salónek, póza, pól, protipól, trilión, v ampliónu, o chlóru, o skóre, bez sólisty, ke kótě, v Córdobě, sezónní vlivy, monstrózní podnik, kódovací a dekodovací stroje,

4.1.15 Procvičování písmene Ú, Ó, Č, Ž, Ř

Ústecký kraj, Úpa, Úhlava, Úslava, Úpice, Úterý, Únětice, Úvaly u Prahy, Ústí nad Labem, Úštěk, Úžice, Újezd nad Lesy, Ústupky, Óda na radost, Ústav pro jazyk český, Úřad vlády ČR, Ústava ČR, Žatec, Žamberk, Žacléř, Žebrák, Železná Ruda, Říčany, Řevničov, Čerčany, České Velenice, Český Šternberk, Častolovice, Šumperk,

Češi, Švédové, Švýcaři, Řekové, Římané, řeka Želivka, hora Říp, vlaky Šohaj a Žatecký chmel, pohoří Šumava, Šluknovský výběžek, Galerie bratří Čapků, Jiří Šlitr, Fráňa Šrámek a Eduard Štorch, Školní potřeby. Železářství. Říční doprava. ČTK. ČSOB. ČNB. ZŠ. Čekali na nás. Četli jsme si návod. Žila na venkově. Šila šaty.

Čekala jsem na celnici.

Čekala jsem na maďarské celnici.

Čekala jsem s Šárkou na maďarské celnici.

Čekala jsem s Šárkou a Žofií na maďarské celnici.

Čekala jsem s Šárkou a Žofií ve vagónu na maďarské celnici.

Trať vedla přes České Velenice. Žili jsme v Čáslavi, před šesti lety jsme se stěhovali na pražský Žižkov. Český Krumlov je znám svým otáčecím hledištěm. Školu postavili v ulici J. Želivského. Čí je nová volejbalová síť, Žaneta nevěděla. Žene se sem veliký vítr. Žehlička byla drahá. Švadlenou byla její sestra Štěpánka.

4.2 Pro hbité prsty II

Prostudovala jsem každou řádku.

Prostudovala jsem si každou řádku.

Prostudovala jsem si pečlivě každou řádku.

Prostudovala jsem si pečlivě každou řádku zprávy.

Prostudovala jsem si pečlivě snad každou řádku zprávy.

Ze zprávy, kterou jsi mi dokázala do tohoto týdne připravit, jsem si prostudovala velice pečlivě snad každou řádku. Proto jsem ti také pak psala o tom, jak jsem se dosud rozhodovala, pro jakou banku jsem se již dnes rozhodla a z jakých důvodů. Zajímavé nabídky poskytnutí hotovosti mívá snad každá banka.

Zajistili produktivitu práce.

Zajistili lepší produktivitu práce.

Zajistili si lepší produktivitu práce.

Výrobkem si zajistili lepší produktivitu práce.

Tímto výrobkem si zajistili lepší produktivitu práce.

Výrobní závod v letošním roce produkuje a potom také prodává dva nové výrobky. První se vyrábí z druhotných surovin, jeho výroba je velmi levná a z tohoto hlediska výhodná. Pro druhý výrobek dohodl obchodní ředitel odbyt na zahraničních trzích i na domácím trhu. Zatím se výroba rozjela v jednom provozu.

Volební právo je obecné.

Volební právo v zemi je obecné.

Volební právo v naší zemi je obecné.

Volební právo v naší zemi je obecné a rovné.

Volební právo v naší zemi je obecné, rovné a přímé.

V naší zemi je obecné, rovné a přímé volební právo. Ten, kdo dosáhne nejdéle dnem voleb věku osmnácti let, může přijít do volebních místností a volit. Každý hlas váží stejně. Shodnou hodnotu mají hlasy mužů ± žen, lékařů ± prodavačů. Hlasovací lístek odevzdává volič osobně, má zde přímé hlasovací právo.

5 Souhrnná cvičení

5.1

Zítřka budou tento problém projednávat na technicko-ekonomické radě, někdy kolem druhé hodiny. Vyhraje-li, hned si koupíme nové auto. Chytil ryby a ulovil - rýmu. Připravuje-li se ke startu, nesmí se nechat rozptýlit. V přestávce hokejového utkání vysílala televize pěkné záběry z Alma-Aty. V sále bylo - podle odhadu předsedy - sto lidí. Není-li ochoten spokojit se s poměrně skromnými poměry, musí prostě lépe pracovat, aby více vydělal.

5.2

Plánují-li se předem tak nepochopitelně obrovské ztráty, není samozřejmě problém vykazovat pořád poměrně dobré hospodářské výsledky. Představoval si to takové docela jednoduché - a přece to nakonec dopadlo docela jinak. Ostravsko-karvinský revír prodává na burze nové série akcií. Budou-li nám sousedé ochotni pohlídat malou dcerku, rádi se u vás zastavíme. Celníci na rakousko-italských hranicích zabavili v pátek opět velkou zásilku heroinu.

5.3

Překladatel si koupil tři výborné německo-ruské slovníky, které byly před krátkou dobou vydány. Přidáme-li do kroku, třeba vlak do Moravské Třebové chytíme. Poskytnete-li nám i nyní sousedskou pomoc, bohatě se vám odměníme. Ze snímku na nástěnce nebylo téměř nic k rozeznání. Připravil přepracovaný návrh rozsáhlých zemědělsko-lesnických opatření. Prošetřovali především, měl-li někdo ve středu a v pátek po šesté hodině přístup na pracoviště.

5.4

Naštěstí i těch ztracených šedesát korun opět našel - sám je nechal v šatně v kapse nového pláště do deště. Dokonce mu i nabízel roli Vaška v Prodané nevěstě. Záměrně se vyhýbá hovoru o dodavatelsko-odběratelských vztazích. Zlepšil-li se náš Saša trochu ve škole, neznamená to ovšem ještě, že z něho s největší pravděpodobností vyroste typ vědce. Jenom musíme neustále dávat pozor, abychom nezašli příliš daleko a neodradili tím další návštěvníky.

5.5

Staršina Pospíšil z vyšetřovacího oddílu prošetřoval koncem března minulého roku pokusy o propašování větších zásilek hašiše do naší republiky. Dnešní jednacím protokolem rozešleme všem přítomným poštou. Naštěstí měli ve zvyku šetřit příliš rezolutními výrazy. Vyšetřovatel trvá na co nejrychlejším zajištění dalších šesti podezřelých osob. Měli by si takové pošetilé návrhy ušetřit, chtějí-li někam dospět.

5.6

Soustředíme-li se nyní zejména na řešení bytové výstavby, nesmíme zapomínat ani na sídlištní vybavenost. Zvětšovací sklem bylo dobře vidět, jak se někdo pokoušel vybroušením zakrýt poškozené místo. Při výstavbě dálnice bylo třeba urychleně vyřešit další dva technické problémy. Pospíšil-li si, pravděpodobně se sešli někde u bazénu. Míša asi zrovna odešla do Bílé labutě koupit další tři sešity do školy. Příslušníci všech ozbrojených sil se opět sešli k oslavám – tentokrát v Praze-Chodově.

5.7

Ostravsko-karvinský revír nyní řeší jiné problémy. Při hře na lišku šly děti podle šipek, kladených staršími chlapci z oddílu. Vyřešíte-li i další tři příklady, máte vyznamenání jisté. Vzhledem ke klesajícím světovým zásobám ropy je nutné šetřit také pohonnými hmotami. Potřebovali bychom do našeho oddělení získat dvě nové šikovní písařky. Zapřemýšlíme-li si chvíli, třeba se nějaké řešení podaří najít.

5.8

Opět vše přešetřovali. Odešla do šatny pro věšák. Pospíšíme-li si trochu, chytíme ještě odpolední vlaky do Prešova. Letadlo rychle nabírá výšku. Jaromír Mašek je zkušený pracovník. Děti si vyšly na návrší blízko školy pouštět draky. V letošním školním roce se však vaše výsledky v ruštině přece trochu zlepšily. Jednacím protokolem rozešleme všem přítomným poštou. Děti se těšily na prázdniny – měly před sebou posledních šest dní školy.

5.9

Nepřestane-li pršet, letošní obilí dost rychle pod střechu nedostaneme. Zlepšené vztahy mezi oběma státy se projeví ve

zvýšené obchodní výměně. V termínu předali investorovi dokumentaci v šestnácti vyhotoveních. Podal si přihlášku na vysokou školu. Jako šesté vytáhla ze šatníku šedomodré šaty. Přihlášku na to vaše školení jsme odeslali poštou. Na rukávě košile měl Jan přišíitý látkový emblém svého oddílu.

5.10

Mušketýr prý vyšel z kdejaké šarvátky vítězně. Máme-li náš výrobní sortiment ještě dále rozšiřovat, musíme nutně přijímat další odborné pracovníky. Elektřinou se šetřilo téměř na všech těchto pracovištích. Na vašem místě bych asi dávno zešedivěl. Tu ošklivou škrábanici v sešitě mu prostě přeškrtnl. Na výměnné návštěvě byli v krušovickém pivovaru.

5.11

Vlak do Košic odjel před šesti minutami. Pan Valášek přišel s krásnou kyticí šeříku. Maruška se bojí myši. Příliš šetrně se ovšem nechová. Na soustředění byli přizváni někteří šermíři. Vaše ceny jsou přemrštěné. Neporuší-li některá ze stran příměří, zvyšuje se naděje na mírové řešení sporu. Lidé sváděli již tři dny obtížný boj s velkým lesním požárem. Dík vaší vynikající pomoci stanovené termíny dokážeme dodržet.

5.12

Ve většině zotavoven mohli naši kontroloři konstatovat, že se dodržují přísně požadavky zdravé výživy. Neobdržíme-li však od vašeho podniku do příštího týdne schválenou studii, práce na IV. etapě přestavby se zdrží. Vybral pro manželku pěkný kožich, protože však neměl v peněžence dost peněz, musel platit šekem. Obdržel už druhé vyznamenání ve svém životě, tentokráte u příležitosti životního jubilea. Snažíme se vám vyhovět.

5.13

Manžel spadl před třemi týdny ze žebříku, zlámal si přitom tři žebra a naštlípl levé zápěstí. Musí se dobře soustředit, jinak by soupeře bodově nepředstihl. Naši subdodavatelé nedodržují smluvní termíny. Nařídil jim, aby ihned nastoupili do zaměstnání. Udržíme-li nově získané pozice, máme už skoro vyhráno. Rozhodně s ním odmítá hovořit, i kdyby se jí prý veřejně omluvil. Příspěvek pro nedělní přílohu bylo třeba zkrátit.

5.14

Známe překladatele, který plynne hovoří rusky, německy, italsky a řecky. Představenstvo ZD projednávalo říjnový plán výroby. Ten výsledek je ale velmi nepřesný. Voda vařila hodinu, ale maso nechtělo pořádně změkknout. Plameny se rychle přenesly do podkroví, snad za třicet vteřin hořela už střecha. Stále ještě postupovali kupředu, ale nohy je přestávaly poslouchat. Předlohu zákona prý schválili v září, minulou středu.

5.15

Vyřídil jste to výborně. Hospodaření podniku přineslo novému řediteli významná uznání. Vládě prý nevěří ani trochu, o politiku se přestal zajímat. Bára pookřála, ale pořád nebyla zdravotně zcela v pořádku. V křoví spatřil drobná zvířátka, která se tam schovávala před dravými ptáky. Vyzařoval z ní optimismus, měla za sebou právě obě přijímací řízení. Prokáže-li ten muž svoji totožnost, necháme ho zase běžet.

5.16

Křivoklátský žák Kužilek zřejmě zabránil neštěstí na železnici, když okamžitě běžel oznámiti, že poblíž přejezdu leží přes koleje vyvrácený strom. Odřežou ještě kousek téže hliníkové trubky pilkou na železo. Situace ve složení výdajových položek byla poněkud složitější, protože se během roku několikrát měnily plány výroby i složení pracovních sil. Doprostřed sálu přitáhli žáci školy rovněž tu velkou žíněnku. Michal měl už od mládí velice rád žitný chléb.

5.17

Své pražské jednání právě zahájili odborníci v otázkách životního prostředí. Při stavbě nové sportovní haly použil též alternativní řešení s železobetonovou konstrukcí. Také již školili naše žáky a žákyně pro požární hlídku, která - bude-li nutné - zasáhne. Náš vyšetřovatel Božetěch Kožešník už podruhé v životě měl krajně nepříjemnou práci - musel vyšetřovat vraždu. K našemu pobřeží se pak už žádný žralok nepřiblížil. Manželé Zdražilovi si stěžují na sousedky. Splnit váš požadavek považujeme prostě za nemožné.

.énžomen az ětsorp emejužavop kevadažop šáv tinlps .ykdesuos an íjužěts is ivoližardZ éležnaM .ližílbiřpen kolarž ýndáž žu kap es ížeřbop umešan K .uždarv tavorťešyv lesum - icárp uonmejírpen ěnjark lěm ětoviž v ěhurdop žu kíňšežoK hcětežoB letavorťešyv šÁN

.ehásaz - otnun il-edub - áretk ,ukdílh ínarážop orp ěnykáž a ykáž
ešan ililokš žij ékaT .íckurtsnok uovonotebozelež s ínešeř
ínvitanretla žét ližuop ylah ínvotrops évon ěbvats iřP .ídeřtsorp
ohíntoviž hcákzátó v icínrobdó ilijáhaz ěvárp ínándej éksžarp évS

5.18

Naše Blažena nyní pracuje v kožešnictví. Do žní má naše traktorová stanice opravit už jenom tři žací stroje. Není-li žalobce, není ani soudce. Pacienti přísně dodržovali životosprávu. Ten váš požadavek přesahuje kapacitní možnosti rozmnožovny. Rozžhavl se vzteky doběla. Na Vánoce dostal Jan pěkné béžové pyžamo. Někam založil podkladové materiály. Přes cestu běžel ježek. Ten váš žurnalista se mi tedy příliš nezamlouvá. Dřív se na vojně sloužovalo mnohem déle než dnes. Vyvíjeli nový druh výztuže. Celý život s ním prý měla velké soužení. Ty lakýrky s koženou podrážkou krásně kloužou po parketu. Zabývali se možnostmi využití zbývajících rezerv. Požádáte-li správce, jistě vám vybere i správné lyže. Zítřa odjíždím do Rožnova pod Radhoštěm.

.mětšohdaR dop avonžor od mídžíjdo artíZ .ežyl évářps i Ereby
máv ětsij ,ecvářps il-etádážoP .vrezer chícíjavýbz ítižuyv
imtsonžom es ilavábaZ .utekrap op uožuolk ěnsárk oukžárdop
uonežok s ykrýkal yT .ínežuos éklev além ýrp mín s totiž ýleC
.ežutzýv hurd ývon ilejívyV .send žen eléd mehonm olavížuols
ěnjov an es vířD .ávuolmazen šilířp ydet im es atsilanruž šáv neT
.kežej ležěb utsec seřP .yláiretam évodalkdop ližolaz makěN
.omažyp évožéb énkěp naJ latsod evonáv aN .alěbod yketzv es
livahžzoR .ynvožonmzor itsonžom ínticapak ejuhaseřp kevadažop šáv
neT .uvárpsotoviž ilavožrdod ěnsířp itneicaP .ecduos ina ínen
,ecbolaž il-íneN .ejorts ícaž iřt monej žu tivarpo ecinats
ávorotkart ešan ám ínž oD .ívtcíšežok v ejucarp ínyn anežalB ešaN

5.19 Překlad latinského textu

Pýramos a Thisbé

Thisbé otevře dveře a za noční temnoty chytře vyklouzne, oklame domácí lid, tvář zahalí rouškou, k Ninovu náhrobku dojde a usedne pod oním stromem. Láska jí odvahy dodá. Vtom náhle se objeví lvice, krví mrtvého býka má zbrocenou tlamu a dychtí uhasit palčivou žízeň tam ve vodě studánky blízké.

Její příchod když v paprscích měsíce spatřila Thisbé, uprchla bázlivým krokem a v jeskyni temné se skryla, ztratila však svůj závoj, jak prchala, skouznuvši se zad. Jakmile divoká lvice tou vodou už ztišila žízeň, do lesů vrací se zpět, tam náhou najde ten závoj, rozsápe tkanivo jemné a potřísní krvavou tlamou.

Pýramos později vyšel. Když uviděl v hlubokém písku po šelmě určité stopy, hned obličej hrůzou mu zbledl. Když pak i Thisbin závoj tam našel ztřísněný krví, zoufale zalkal: „Teď jediná noc dva milence zničí! Ona si zasluhovala z nás obou dlouhého žití, já jsem svým životem vinen! Ty ubohá, já jsem tě zničil, já, jenž tebe jsem vyzval jít v noci v ta děsivá místa, sám jsem však nepřišel dřív! Vy lvové, kteří zde všichni bydlíte pod touto skalou, jen rozsápejte mé tělo, zločinné útroby mé jen pohlťte divokou tlamou!“

Smrti si toliko přát je zbabělé. Thisbinu roušku zdvihne a do stínu stromu ji nese, kde sejít se měli. Skropil pak slzami známý ten šat, jej zlíbal a řekl: „Nyní i krvé mé se napij plnými doušky!“ přitom si meč, jenž visel mu po boku, do útroh vnořil, vzápětí z vroucí rány jej vytrhl na prahu smrti, naznak pak na zemi ležel. Krev z rány do výše tryská, jako v potrubí vodním když praskne z olova roura, která pak štěrbinou úzkou ven chrlí vodotrysk dlouhý, vysoko metá své proudy, jež syčí, jak derou se vzduchem.

Bělostné plody stromu se náhle do tmava barví kapkami krvavé pršky a kořen nasáklý krví napouští nachovou barvou i ovoce visící nad ním. Thisbé má doposud strach, však milence oklamat nechce, proto se navrací zpět a očima, srdcem ho hledá, jakému nebezpečství tu unikla, vyprávět touží.

Místo když spatří a strom a jeho podobu pozná,
klame ji ovoce barvu: je v pochybách, zda je tím pravým.

Když tak váhavě stojí, vtom na zemi, skropené krví,
spatří Pýrama v smrtelných křečích. Chce utéci děsem,
zbledne jak stěna a chvěje se tak, jak hladina moře,
která se navrchu čeří, když větérek zlehka v ní fouká.
Nemůže z místa se hnout, a poznavši milence svého,
zoufale v nevinné paže se bije úderem zvučným,
zoufale rve si vlasy, pak obejme milené tělo,
slzami ránu mu plní a krev jeho s pláčem svým mísí,
líbá ho v obličej chladný a takto ho nadarmo volá:
„Pýrame, Pýrame drahý, co za osud tebe mi vzalo?
Ozvi se Pýrame můj, tvá nejdražší Thisbé tě volá!
Slyš mě, ó, slyš mě, můj milý, a ke mně pozvedni tvář svou!“

zaslechnuv Thisbino jméno, své oči, tížené smrtí,
Pýramos pootevře, a spatřiv ji, zavře je navždy.
Thisbé když pozná svůj závoj a pochvu bez meče spatří,
zalká a zvolá: „Tvá ruka a láska ti odňaly život!
Pádnou mám ruku i já a láska sílí mě také,
abych provedla totéž a jistou vetkla si ránu.
Za tebou mrtvým já půjdu, a jako jsem příčinou byla,
chci být i družkou tvé smrti. A ty, jež mohla mi vyrvat
běda, jen smrt, ni smrti mi nebudeš moci být vyrván!“

O toto jenom jménem nás obou já prosím vás snažně,
nešťastní rodiče moji i ubozí rodiče jeho,
dovolte, dovolte těm, jež láska spojila smrtí,
aby v hrobě témž a pod týmž náhrobkem spali!
Ty pak, neblahý strome, jenž mrtvolu jednu teď kryješ,
brzy však budeš krýt dvojí zde zemřelých milenů tělo,
ponech si po krvi stopy a plody své navždy měj tmavé,
jako smuteční pomník stůj dvojí prolité krve!“

6 Pravopisná cvičení

6.1 Cvičení I

Sopky v Čechách

Když sledujeme sopečné katastrof_ ve světě_ napadne nás, jestli něco podobného nehrozí také u nás. Těžko uvěřit, že se i na naš_ krajinu kdysi v_lévala žhavá láva, že krátery v_vrhoval_ tuny popela se sopečným_ pumam_ a až ze svahů vulkánů se řítíl_ žhavá sopečná mračna. Ve třetihorách se část povrchu naší republiky

podobala světovým krajinám, jakými jsou třeba Island, Indonésie, země_ atinské Ameriky aj. Zatímco ve zmíněných zemích se sopečná činnost v_víjí dodnes, u nás sopky v_hasl_ před několika miliony let. Dozvuky jejich činnosti se dají v_stopovat až do geologické současnosti. Po stamiliony let bylo v_ České kotlině i na Moravě

klidno. Na poměrně rovi_ém povrchu se přelévalo mělké křídové moře, v_ němž se ukládal_ písky, tedy stavební materiál budoucích skalních měst. Zemská kůra byla klidná, neob_evovala se žádná nebo jen ta nejslabší zemětřesení, sopečná činnost nestála ani za zmínku. Po dlouhém obdob_ geologické nudy se však zemská kůra na

počátku třetihor probudila. Tohoto oživení docílil_ Karpaty a Alp_. Tektonické desky narazil_ z jihu a jihovýchodu na stab_lní Český masiv_ který jim sice vzdoroval, ale neubráníl se. Oživil_ se staré poruchy, vznikl_ nové zlomy, části masivu se rozpadl_ na bloky, z nichž některé se zdvihal_, jiné klesal_. Také v hloubce

až čtyřiceti k_lometrů pod povrchem se podmínky měnil_. Svrchní vrstv_ zemského pláště se prom_chaly s nataveným_ horninam_ a žhavé magma se dralo k povrchu. Část_ tuhla ještě v hloubce, část se v_lila na povrch jako láva a zb_tek se v_buchem roztrhal na popel, písek, lapilli (částice velké jako palec) a sopečné pum_.

Obřím_ stopam_ vulkanické činnosti jsou stovky kuželů, jehlanů, stěn a hřbetů vyčnívajících nad krajinou. K nejznám_jším patří Říp, Bezděz či Milešovka. Třetihorní sopky ob_evíme mj. v Českém_ středohoří, v Doupovských a Lužických_ orách, v hnědouhelné pánv_ Podkrušnohoří, na Moravě a ve Sle_ku se pak setkáme se sopečným_

horninami v úzkém Jeseníku, na pávsku i stravsku. Petrologové, kteří se zabývají vzkumem vulkanických hornin, polarizačním mikroskopem identifikují horninotvorné minerály a zjištěné hodnoty srovnávají s výsledky získaným chemickou analýzou. Vznamnou analytickou metodou je radiometrické určování stáří hornin podle

dob rozpadu některých radioaktivních prvků. Tak, jak se střídaly vlny sopek provázené sopečným proudem a spady popela s klidným vlněním láv, kupily se nad sebe jejich vrstvy. Husté znělce tvořily vyšší a strmější kupy než tekutější čediče. Do současné podoby kraj vmodelovala teprve eroze, tj. slunce, vítr a voda.

6.2 Cvičení II

Kareta zelenavá

Samičky karet zelenav_ch, nejmenší z osm_ znám_ch druhů mořských želv, se od pradávna vrací na místa_ kde se vyl_hl_. Tam během jedné z červnov_ch až listopadov_ch nocí vyhloub_ v písku hnízdo a nakladou vejce. Želv_ vejce, která se jedí s_rová se solí a citrónem_ jsou pokládána za afrodiziakum. Veřejná kampaň se snaží

takovou dom_nku v_vrátit a v_světluje, že želv_ vejce jsou spíše naopak úči_á jako zdroj nezdravého tuku, který jeho konzumentům _působuje v_sokou hladinu cholesterolu. Díky lepší ochraně před P_tláky a smrtícím_ rybářským_ sítím_ se počet karet zelenav_ch Zv_šuje. Tisíce ohrožených mořských želv se vrátil_ například na

východní pobřeží Indie_ aby zde nakladl_ vejce. Tato lokalita je považována za jedno z jejich v_znamných míst v_skytu na světě. Ochránci přírody jsou přesvědčen_, že budoucnost tohoto druhu mořských želv není nijak optimistická. Podle odhadů zahynul_ během posledních třinácti let stovky tisíc karet zelenav_ch, a to

zejména v sítích rybářských lodí. Kareta zelenavá naklade sice více než sto vajec, z nich se ale malé želv_čky vyl_hnou zhruba za patnáct nebo dokonce až za padesát dní. Po tuto dobu jsou vajíčka v_dána na milost nejružnějším druhům ohrožení. Bývají pochoutkou pro řadu zvířat - pro šakal_, ps_, divoká prasata,

h_eny, vrány, orl_ nebo racky. Další nebezpečí číhá v podobě příbojov_ch vln, které mohou vejce _trhnout do moře. Hnízdiště karet zelenav_ch je ohroženo rovněž silným_ bouřem_. Již dnes lze pozorovat, že ostrov_, kde se mláďata líhl_, byly zaplaveny při přílivu mořskou vodou. Odborné studie dokládají, že tento stav má

devastující dopad na budoucí želv_ populaci a že se vyl_hne jen nebezpečně malé procento nové generace mořských želv. I když podle zákona mají rybáři povi_ost používat sítě_ které nejsou pro želv_ nebezpečné_ velká řada z nich toto nařízení prostě neplní. Pouze jedna z východních indických pláží byla prohlášena

za chráněné územ_, kde se nesmí lovit v pásu dvaceti kilometrů od břehu. Problém_ ochrany vzácných želv v_pl_vají i z naprostého nedostatku materiálního v_bavení místních _řadů. Ačkoli se našl_

finanční prostředky na nákup rychlých člunů, přístrojů na noční v_dění a dalšího v_bavení, dosud se nev_čerpal_ pro uvedené účel_

a leží na účtu. Stejně tak se m_jí účinkem snaha v_bavit všechny rybářské sítě zařízením, úči_ým f_ltrem, které chycené želv_ zase vrátí zpět do mořské vody. Přestože jsou tyto f_ltry díky státní dotaci finančně dostupné_ řada lodí je nepoužívá. Další nebezpečí pro budoucnost mořských želv představují ropné havárie.

6.3 Cvičení III

Med

Zoologický název včel_ - včela medonosná - by m_lně někoho mohl vést k v_světlení, že med nosí do úlů včel_. Ty však do sv_ch úlů přinášejí suroviny na výrobu medu, tedy nektar a medovici. Nektar je v_měšek rostli_ých žláz, které jsou většinou součástí květů. Rostliny jej používají jako lákadlo na včel_ kvůli svému op_lení.

Medovice je sv_m_působem podobná nektaru. Také je to cukernatá látka. V_skytuje se však na jehličí a na listech stromů. Tvoří ji hm_z, u nás zejména mšice, který se živí rostlinam_ a paraz_tuje na nich. Když včel_ přinesou tyto suroviny do úlu_ postarají se také o jejich _pracování. Z nektaru se především musí odpařit

více než dvě třetiny nadb_tečné vody. Pak včel_ přemění sv_mi enzym_ převažující sacharózu na jednoduché cukry a navíc takto _pracovanou surovinu obohatí o další enzym_. Pak musí med uložit v plástv_ch úlů a plástve zakonzervovat víčky z vosku. Zde med dozrává do své lahodné podob_. Při tomto procesu včela v_naloží

obrovské úsil_. Například pro získání jednoho kilogramu medu musí včel_ sesbírat p_l zhruba z jednoho milionu květů. Med slouží včelám po celé zimní obdob_ jako potrava. Včel_ med obsahuje převážně monosachar_dy, a to cukr hroznový a cukr ovocný. Tyto cukry jsou zastoupeny v různém množství a pom_ru podle zdrojů

včel_ pastvy. Organismus člověka je schopen v_užívat jednoduché cukry bez enzymatické zátěže a téměř be_pracně. Med je nejen v_nikající potravinou, ale i pomocným lékem na mnohé nemoci. Je znám_m faktem, že působ_ proti zánětům, zlepšuje proces_ trávení a posiluje funkce srdce. Používáním medu se rozšiřují krevní

cév_. To je užitečné vědět při předcházení v_sokému krevnímu tlaku nebo při jeho léčbě. Med se rovněž doporučuje k příkládání na rány a popáleniny. Plastičtí ch_rurgové při transplantaci kůže zjistil_, že rány se rychleji a bez komplikací hojí_ když pacient dostává _travu doplněnou medem. Včelaři rozeznávají několik druhů

medu. Květov_med je přírodní koncentrát nektarů z květů rostlin, v převážné většině z rostlin léčiv_ch. Je snadno stravitelný díky vy_ímu obsahu jednoduchých cukrů. Obsahuje p_lová zrna různých rostlin. Těmi je med obohacován o přírodní látky s povzbuzujícím_

účinky. Význam mají například rostlinné hormony, éterické oleje, aromatické látky apod. V lidovém léčitelství je květový med velmi ceněn. Medovicový neboli lesní med má pravidelnější tmavší zabarvení. To je způsobeno rostlinnými barvivy v míze dřevin. Oproti medu květovému je obohacen ovocným cukrem, minerálními látkami a dále stopovými prvky. Smíšený med je směsicí medů květových a lesních.

7 Korektura textu

7.1 Zadání I

Co nejlepší pitná voda

Nezájem některých lidí o vlastní tělesnou schránku je fascinující. Kdo se narodil a vyrůstal zdravý, uvědomí si cenu svého zdraví většinou, až když už je nenávratně pryč. Přitom stačí se zastavit občas v každodenním shonu, podívat se kolem sebe, zapřemýšlet si nad svým osudem. Koneckonců to je jedna z vlastností, která nás odlišuje od zvířat. Uvědomit si, že vedle důležitosti vyvážené stravy, přiměřeného pohybu a čistého vzduchu by měli věnovat pozornost i dostatečnému zásobování našeho těla kvalitní a čištěnou pitnou vodou. Vždyť základní fakta biochemie a fyziologie poukazují na nejdůležitější prvek naší stravy – vodu. Kvalita našich tkání, jejich výkonnost a odolnost proti poškozování je aktuálně závislá na kvantitě a kvalitě vody, kterou pijeme a musíme pít neustále. Naše buňky a celé orgány se mohou denně koupat v biochemickém roztoku, kterému říkáme pitná voda z vodovodu. I když se vodohospodáři snaží, upravována je naše voda pitná do minimálních standardů sedimentací, filtrací, chemií z kvalitiváním a dezinfekcí chlórem. Ale toxické kovy, pesticidy, průmyslové chemikálie včetně těch použitých k čištění vody, mrtvé bakterie zabitě chlórem i karcinogenní trihalometany z chlóru jsou stále v ní. Ta voda nás nezabije, krátkodobě ani nečiní nemocnými, ale není možné, aby tělo správně fungovalo na jedech z kohoutku. Proto se tak rozrůstá prodej vody v obalech. Ale i v těch obalech se může vyskytovat voda podobné kvality, jaká teče z vodovodu, protože jen projde minimálním množstvím

filtrů. A minerální vody nás na víc zanášejí anorganickými minerály, které naše tělo neumí užít, a tak je usazuje např. v ledvinách. Spočítali jste si někdy, kolik tisíc korun stojí balená voda vaši rodinu za rok? Nestálo by za to dávat tyto peníze na účinnou techniku úpravy vody? Tím však nemyslíme mechanické filtry, aktivní uhlí ani různé iontoměničové filtrační systémy. Spolehlivost vše těchto filtrů totiž kolísá a po jejím zanesení dochází místo filtrace naopak ke znečišťování vody. Technologií naší současnosti je reverzní osmóza. Její výhodou energetická nenáročnost a vysoká efektivita je. Rozpuštěné nečistoty se odstraní pomocí tlaku, kterým je voda z vodovodu protlačována skrz polopropustnou membránu. Při osmotické úpravě se odstraňuje z vody 85 - 98% všech kontaminantů. Systém je instalován do kuchyňské linky, kde upravená voda je skladována v tlakovém zásobníku. Takto technologie zabezpečí pro domácnosti kvalitativně upravenou pitnou vodu s zárukou nejen mikrobiologické, ale i chemické nezávadnosti, kde kvalita a čistota se blíží k vodě destilované. Přídavný mineralizátor pak obohatí pitnou vodu s minerály podle stanovené vyhlášky pro pitnou vodu, což se dá ovšem modifikovat podle přání každého zákazníka. Pokud jde o pořizovací cenu, je třeba ji porovnávat s cenou pitné vody spotřebované za rok celou domácností na nápoje a vaření jídel. Náklady se nám vrátí obvykle za dva až tři roky. Výsledkem je stálé zásobování nezávaznou pitnou vodou, která je navíc nenahraditelná v přípravě stravy a nápojů pro děti a kojence. Dospělým pomůže vyřešit některé zdravotní potíže a zlepšit celkově zdravotní stav. V neposlední řadě starosti odpadnou s nákupy balené stolní vody.

7.2 Řešení I

Co nejlepší pitná voda

Nezájem některých lidí o vlastní tělesnou schránku je fascinující. Kdo se narodil a vyrůstal zdrav, si cenu svého zdraví většinou uvědomí, až když už je nenávratně pryč. Přitom stačí se občas zastavit v každodenním shonu, podívat se kolem sebe a zapřemýšlet si nad svým osudem. Uvědomit si, že vedle vyvážené stravy, přiměřeného pohybu a čerstvého vzduchu bychom měli věnovat pozornost i dostatečnému zásobování našeho těla kvalitní a čistou pitnou vodou. Koneckonců to je jedna z vlastností, která nás odlišuje od zvířat. Vždyť základní fakta biochemie a také fyziologie poukazují na **nejdůležitější prvek naší stravy - vodu**. Kvalita našich tkání, jejich výkonnost a odolnost proti poškození je aktuálně závislá na kvantitě a kvalitě vody, kterou pijeme a musíme pít neustále.

Naše buňky i celé orgány se musí denně koupat v biochemickém roztoku, kterému říkáme pitná voda z vodovodu. I když se jistě vodohospodáři snaží, naše pitná voda je upravována do minimálních standardů sedimentací, filtrací, chemickým zkvalitňováním a dezinfekcí chlórem. Ale toxické kovy, pesticidy, průmyslové chemikálie včetně těch používaných k čištění vody, mrtvé bakterie zabitě chlórem a karcinogenní trihalometany z chlóru jsou stále v ní. Voda z kohoutku nás nezabije, krátkodobě ani neučiní nemocnými, ale není možné, aby tělo správně fungovalo na jedech. Proto se dnes tak rozrůstá prodej vody v obalech. Ale i v těch obalech se může nacházet voda podobné kvality, jaká teče z vodovodu, protože projde jen minimálním množstvím filtrů. A

minerální vody nás navíc zanášejí anorganickými minerály, které naše tělo neumí využít, a tak je usazuje např. v ledvinách.

Spočítali jste si někdy, kolik tisíc korun stojí vaši rodinu balená voda za rok? Nestálo by za to věnovat tyto peníze na účinnou technologii úpravy vody? Tím však nemyslíme mechanické filtry, aktivní uhlí ani iontoměničové filtrační systémy. Spolehlivost všech těchto filtrů totiž kolísá a po jejich zanesení dochází místo filtrace naopak ke znečišťování vody.

Technologií naší současnosti je **reverzní osmóza**. Její výhodou je energetická nenáročnost a vysoká efektivita. Rozpuštěné nečistoty se odstraní za pomoci tlaku, kterým je voda z vodovodu protlačována skrz polopropustnou membránu. Při osmotické úpravě se odstraňuje z vody 85 - 98 % všech kontaminantů. Systém je instalován do kuchyňské linky a upravená voda je skladována v tlakovém zásobníku. Tato technologie zabezpečí pro domácnost kvalitativně upravenou pitnou vodu se zárukou nejen mikrobiologické, ale i chemické nezávadnosti, jejíž kvalita a čistota se blíží k vodě destilované. Přídavný mineralizátor pak obohacuje pitnou vodu o minerály podle stanovené vyhlášky pro pitnou vodu, což lze ovšem modifikovat podle přání každého zákazníka.

Pokud jde o pořizovací cenu, je třeba ji poměřovat s cenou pitné vody spotřebované na nápoje a vaření jídel za rok celou domácností. Náklady se nám vrátí obvykle za 2 - 3 roky. Výsledkem je stálé zásobování nezávadnou pitnou vodou, která je navíc nenahraditelná při přípravě stravy a nápojů pro děti a kojence. Dospělým pomůže některé zdravotní potíže vyřešit a zlepšit celkový zdravotní stav. V neposlední řadě odpadnou starosti s nákupy balené stolní vody.

7.3 Zadání II

Co potřebujeme

Stále častěji se dnes setkáváme s tvrzením, že z naší potravy nemůžeme získat dostatek všem nepostradatelných látek a že stravu tedy musíme doplňovat prověřenými výrobky té či oné farmaceutické firmy. Pokud si prý koupíme, tak budeme spokojeni, stále zdraví, věčně aktivní apod. Následkem těchto obchodních triků se poté často setkáváme z neopodstatněnou a zbytečnou konzumací různých multivitaminových či dalších druhů přípravků. Zapomíná se na to že všechny pro tělo potřebné látky jsou obsažené v naší potravě. Z vhodných přírodních zdrojů dostatek vitamínů všech potřebných získat můžeme i dalších prvků. Musíme přijímat dostatek kvalitní a skutečně pestré stravy, v níž jsou zastoupeny pokud možno všechny základní typy potravin, a to jak původu rostlinného, tak i živočišného. Měli bychom se též vyhýbat trvale žádnému ze základních typů přirozených surovin našeho zeměpisného pásma. Nechceme-li však aby náš organismus fungoval jen na poloviční provoz, ani být trvale závislí na různých výrobcích farmaceutického průmyslu, je tedy bezpodmínečně nutné zamyslet se nad skladbou svého jídelníčku. Měli bychom si vybírat ve svém vlastním zájmu k přípravě stravy pokud možno co nejčerstvější suroviny a využívat každou příležitost samosběru sezónních plodů či mnohých planě rostoucích bylin. Asi by nám dnes doslova vyrazilo dech, kdybychom získali podrobnější složení mnohých běžných bylin, kupříkladu kopřivy, smetanky lékařské či další. Toto jsou ty správné doplňky našeho jídelníčku, jež sama příroda nabízí. Zatímco o nutnosti vitamínů již málokdo pochybuje, o nezbytné potřebě příjmu minerálních látek se mnohdy uvažuje jen

velmi málo. Často je též bráno do úvahy jen několik základních prvků. Ve zveřejňovaných klinických studiích však dnes stále více zdůrazňuje jejich obrovský význam a neustále stoupá výpočet těch minerálů, kterým se říká esenciální. V současnosti je jich uváděno již více než dvacet. Minerální látky se zúčastňují nesčetných dějů v našem organismu a jsou opisovány i jejich další rozsáhlé úlohy v našem těle. Z poznatků o funkci daných látek však vyplývají ještě další závěry. V první řadě není lhostejně, v jaké formě a z jakých zdrojů získáme potřebné nepostradatelné látky, kupříkladu určitě minerální prvek. Obsahují-li průmyslově vyráběné preparáty jiné vazby a sloučeniny, než jaké se často vyskytují v přirozených zdrojích, jsou pro organismus těžko vstřebatelné a využitelné. Proto může být v mnohých případech téměř bez užitku libo volně vysoký příjem průmyslově připravené látky, naopak přebytek může škodit. Nejlépe bude proto vrátit se opět k přírodě! Měli bychom si s vděčností uvědomit to, že vše, co potřebujeme, je pro nás již „prostřeno na stole přírody“. Měli bychom již pochopit, že závisí pouze na našem vnitřním nastavení, jak dokážeme správně a dokonale užívat všeho nám darovaného, jakož i těch pomocných sil přírody, jež se nám nabízejí. Jestliže vás zaujaly rady, které jsme převzali od naturterapeuta Ing. Víta Syrového, na <http://natur.toe.cz> jich najdete více. Mimo jiné se tam tak dovíte, že se máte před jídlem zklidnit, neboť příznivé vnitřní nastavení při jídle podporuje trávení i využití všech potřebných látek, bez něhož zásobování našeho těla nefunguje.

7.4 Řešení II

Co potřebujeme

Stále častěji se dnes setkáváme s tvrzením, že z naší potravy nemůžeme získat dostatek všech nepostradatelných látek a že stravu tedy musíme doplňovat ověřenými výrobky té či oné farmaceutické firmy. Pokud si je prý koupíme, tak budeme stále zdraví, spokojeni, věčně aktivní apod. Následkem těchto reklamních triků se poté často setkáváme s neopodstatněnou a zbytečnou konzumací různých multivitaminových či dalších přípravků. Zapomíná se na to, že všechny pro tělo potřebné látky **jsou obsažené v naší potravě**. Z vhodných přírodních zdrojů můžeme získat dostatek všech potřebných vitamínů i dalších prvků. Musíme však přijímat dostatek kvalitní a skutečně pestré stravy, kde jsou zastoupeny pokud možno všechny základní typy potravin, a to jak rostlinného, tak i živočišného původu. Neměli bychom se též trvale vyhýbat žádnému ze základních typů přirozených surovin našeho zeměpisného pásma.

Nechceme-li však být trvale závislí na různých výrobcích farmaceutického průmyslu, aby náš organismus fungoval jen na poloviční provoz, pak je tedy bezpodmínečně nutné rozvažovat **nad skladbou svého jídelníčku**. Měli bychom si vybírat ve svém vlastním zájmu k přípravě stravy pokud možno co nejčerstvější suroviny a využívat všech příležitostí k samosběru sezónních plodů či mnohých planě rostoucích bylin. Asi by nám doslova vyrazilo dech, kdybychom zjistili podrobnější složení mnohých běžných bylin, kupříkladu kopřivy, smetanky lékařské či dalších. Toto jsou ty správné doplňky našeho jídelníčku, jež nám sama příroda nabízí.

Zatímco o nutnosti příjmu vitamínů již málokdo pochybuje, o nezbytné potřebě minerálních látek se mnohdy uvažuje jen velmi málo. Často je též bráno v úvahu jen několik základních prvků. Ve zveřejňovaných klinických studiích se však dnes stále více zdůrazňuje jejich obrovský význam a neustále stoupá počet těch **minerálů**, kterým se říká esenciální. V současnosti je jich známo již více než dvacet. Minerální látky se zúčastňují mnoha dějů v našem organismu a jsou popisovány i jejich další rozsáhlé úlohy v našem těle.

Z poznatků o funkci daných látek však vyplývají ještě další závěry. V první řadě není lhostejné, v jaké formě získáme potřebné nepostradatelné látky a z jakých zdrojů, kupříkladu určitý minerální prvek. Obsahují-li např. průmyslově vyráběné preparáty jiné vazby a sloučeniny, než jaké se vyskytují v přirozených zdrojích, jsou často pro organismus těžko vstřebatelné a využitelné. Proto může zůstat v mnohých případech téměř bez užitku libovolně vysoký příjem průmyslově připravené látky, naopak přebytek může uškodit. Nejlépe bude proto vrátit se opět k naší přírodě! Měli bychom si s vděčností uvědomit, že vše, co potřebujeme, je pro nás již „prostřeno na stole přírody“. Měli bychom také již pochopit, že závisí pouze na našem vnitřním nastavení, jak dokážeme správně a dokonale používat všeho nám darovaného, jakož i pomocných sil přírody, jež se nám nabízejí.

Jestliže vás zaujaly rady naturterapeuta, které jsme převzali od Ing. Víta Syrového, na <http://natur.toe.cz> jich najdete více. Mimo jiné se tam také dovíte, že se máte před jídlem zklidnit, neboť příznivé vnitřní nastavení při a po jídle podporuje trávení i využití všech potřebných látek, bez nichž zásobování našeho těla nefunguje.

8 Opis textu

8.1 Pro pokročilé I

Sopky v Čechách

Když sledujeme sopečné katastrofy ve světě, napadne nás, jestli něco podobného nehrozí také u nás. Těžko uvěřit, že se i na naši krajinu kdysi vylévala žhavá láva, že krátery vyvrhovaly tuny popela se sopečnými pumami a že ze svahů vulkánů se řítila žhavá sopečná mračna. Ve třetihorách se část povrchu naší republiky

podobala světovým krajinám, jakými jsou třeba Island, Indonésie, země Latinské Ameriky aj. Zatímco ve zmíněných zemích se sopečná činnost vyvíjí dodnes, u nás sopky vyhasly před několika miliony let. Dozvuky jejich činnosti se dají vystopovat až do geologické současnosti. Po stamiliony let bylo v České kotlině i na Moravě

klidno. Na poměrně rovinném povrchu se přelévalo mělké křídové moře, v němž se ukládaly písky, tedy stavební materiál budoucích skalních měst. Zemská kůra byla klidná, neobjevovala se žádná nebo jen ta nejslabší zemětřesení, sopečná činnost nestála ani za zmínku. Po dlouhém období geologické nudy se však zemská kůra na

počátku třetihor probudila. Tohoto oživení docílily Karpaty a Alpy. Tektonické desky narazily z jihu a jihovýchodu na stabilní Český masiv, který jim sice vzdoroval, ale neubránil se. Oživily se staré poruchy, vznikly nové zlomy, části masivu se rozpadly na bloky, z nichž některé se zdvihaly, jiné klesaly. Také v hloubce

až čtyřiceti kilometrů pod povrchem se podmínky měnily. Svrchní vrstvy zemského pláště se promíchaly s natavenými horninami a žhavé magma se dralo k povrchu. Část ztuhla ještě v hloubce, část se vylila na povrch jako láva a zbytek se výbuchem roztrhal na popel, písek, lapilli (částice velké jako palec) a sopečné pumy.

Obřími stopami vulkanické činnosti jsou stovky kuželů, jehlanů, stěn a hřbetů vyčnívajících nad krajinou. K nejznámějším patří Říp, Bezděz či Milešovka. Třetihorní sopky objevíme mj. v Českém středohoří, v Doupovských a Lužických horách, v hnědouhelné pánvi Podkrušnohoří, na Moravě a ve Slezsku se pak setkáme se sopečnými

horninami v Nízkém Jeseníku, na Opavsku i Ostravsku. Petrologové, kteří se zabývají výzkumem vulkanických hornin, polarizačními

mikroskopy identifikují horninotvorné minerály a zjištěné hodnoty srovnávají s výsledky získanými chemickou analýzou. Významnou analytickou metodou je radiometrické určování stáří hornin podle

doby rozpadu některých radioaktivních prvků. Tak, jak se střídaly výbuchy sopek provázené sopečnými pumami a spady popela s klidným vyléváním lávy, kupily se nad sebe jejich vrstvy. Husté znělce tvořily vyšší a strmější kupy než tekutější čediče. Do současné podoby kraj vymodelovala teprve eroze, tj. slunce, vítr a voda.

8.2 Pro pokročilé II

Kareta zelenavá

Samičky karet zelenavých, nejmenší z osmi známých druhů mořských želv, se od pradávna vrací na místa, kde se vylíhly. Tam během jedné z červenových až listopadových nocí vyhloubí v písku hnízdo a nakladou vejce. Želví vejce, která se jedí syrová se solí a citrónem, jsou pokládána za afrodiziakum. Veřejná kampaň se snaží

takovou domněnku vyvrátit a vysvětluje, že želví vejce jsou spíše naopak účinná jako zdroj nezdravého tuku, který jeho konzumentům způsobuje vysokou hladinu cholesterolu. Díky lepší ochraně před pytláky a smrtícími rybářskými sítěmi se počet karet zelenavých zvyšuje. Tisíce ohrožených mořských želv se vrátily například na

východní pobřeží Indie, aby zde nakladly vejce. Tato lokalita je považována za jedno z jejich významných míst výskytu na světě. Ochránci přírody jsou přesvědčeni, že budoucnost tohoto druhu mořských želv není nijak optimistická. Podle odhadů zahynuly během posledních třinácti let stovky tisíc karet zelenavých, a to

zejména v sítích rybářských lodí. Kareta zelenavá naklade sice více než sto vajec, z nich se ale malé želvičky vylíhnou zhruba za patnáct nebo dokonce až za padesát dní. Po tuto dobu jsou vajíčka vydána na milost nejružnějším druhům ohrožení. Bývají pochoutkou pro řadu zvířat - pro šakaly, psy, divoká prasata,

hyeny, vrány, orly nebo racky. Další nebezpečí číhá v podobě příbojových vln, které mohou vejce strhnout do moře. Hnízdiště karet zelenavých je ohroženo rovněž silnými bouřemi. Již dnes lze pozorovat, že ostrovy, kde se mláďata líhla, byly zaplaveny při přílivu mořskou vodou. Odborné studie dokládají, že tento stav má

devastující dopad na budoucí želví populaci a že se vylíhne jen nebezpečně malé procento nové generace mořských želv. I když podle zákona mají rybáři povinnost používat sítě, které nejsou pro želvy nebezpečné, velká řada z nich toto nařízení prostě neplní. Pouze jedna z východních indických pláží byla prohlášena

za chráněné území, kde se nesmí lovit v pásu dvaceti kilometrů od břehu. Problémy ochrany vzácných želv vyplývají i z naprostého nedostatku materiálního vybavení místních úřadů. Ačkoli se našly finanční prostředky na nákup rychlých člunů, přístrojů na noční

vidění a dalšího vybavení, dosud se nevyčerpaly pro uvedené účely

a leží na účtu. Stejně tak se mívá účinkem snaha vybavit všechny rybářské sítě zařízením, účinným filtrem, které chycené želvy zase vrátí zpět do mořské vody. Přestože jsou tyto filtry díky státní dotaci finančně dostupné, řada lodí je nepoužívá. Další nebezpečí pro budoucnost mořských želv představují ropné havárie.

8.3 Pro pokročilé III

Med

Zoologický název včely - včela medonosná - by mylně někoho mohl vést k vysvětlení, že med nosí do úlů včely. Ty však do svých úlů přinášejí suroviny na výrobu medu, tedy nektar a medovici. Nektar je výměšek rostlinných žláz, které jsou většinou součástí květů. Rostliny jej používají jako lákadlo na včely kvůli svému opylení.

Medovice je svým způsobem podobná nektaru. Také je to cukernatá látka. Vyskytuje se však na jehličí a na listech stromů. Tvoří ji hmyz, u nás zejména mšice, který se živí rostlinami a parazituje na nich. Když včely přinesou tyto suroviny do úlu, postarají se také o jejich zpracování. Z nektaru se především musí odpařit

více než dvě třetiny nadbytečné vody. Pak včely přemění svými enzymy převažující sacharózu na jednoduché cukry a navíc takto zpracovanou surovinu obohatí o další enzymy. Pak musí med uložit v plástvích úlů a plástve zakonzervovat víčky z vosku. Zde med dozrává do své lahodné podoby. Při tomto procesu včela vynaloží

obrovské úsilí. Například pro získání jednoho kilogramu medu musí včely sesbírat pyl zhruba z jednoho milionu květů. Med slouží včelám po celé zimní období jako potrava. Včelí med obsahuje převážně monosacharidy, a to cukr hroznový a cukr ovocný. Tyto cukry jsou zastoupeny v různém množství a poměru podle zdrojů

včelí pastvy. Organismus člověka je schopen využívat jednoduché cukry bez enzymatické zátěže a téměř bezpracně. Med je nejen vynikající potravinou, ale i pomocným lékem na mnohé nemoci. Je známým faktem, že působí proti zánětům, zlepšuje procesy trávení a posiluje funkce srdce. Používáním medu se rozšiřují krevní

cévy. To je užitečné vědět při předcházení vysokému krevnímu tlaku nebo při jeho léčbě. Med se rovněž doporučuje k přikládání na rány a popáleniny. Plastičtí chirurgové při transplantaci kůže zjistili, že rány se rychleji a bez komplikací hojí, když pacient dostává stravu doplněnou medem. Včelaři rozeznávají několik druhů

medu. Květový med je přírodní koncentrát nektarů z květů rostlin, v převážné většině z rostlin léčivých. Je snadno stravitelný díky vyššímu obsahu jednoduchých cukrů. Obsahuje pylová zrna různých rostlin. Těmi je med obohacován o přírodní látky s povzbuzujícími účinky. Význam mají například rostlinné hormony, éterické oleje,

aromatické látky apod. V lidovém léčitelství je květový med velmi ceněn. Medovicový neboli lesní med má zpravidla tmavší zabarvení. To je způsobeno rostlinnými barvivy v míze dřevin. Oproti medu květovému je obohacen ovocným cukrem, minerálními látkami a dílem stopových prvků. Smíšený med je směsicí medů květových a lesních.

8.4 Pro pokročilé IV

Kam s nefunkční zářivkou?

Za tři roky se díky vzdělávání veřejnosti množství nefunkčních úsporných žárovek v komunálním odpadu sice snížilo o více než polovinu, trend však v poslední době mírně stagnuje. Jakou cestou se dát při zlepšování systému sběru zářivek, zkoumala společnost Markent. Na určitém vzorku domácností zjišťovala, kam až jsou	64 126 193 258 324
ochotni lidé se zářivkou jít. Špatně skončily sběrné dvory. Tři čtvrtiny respondentů prohlásily, že pro ně není akceptovatelné jít s nefunkční zářivkou do sběrného dvora, protože je příliš daleko nebo má nevhodnou otevírací dobu. Pro sběr lidé preferují hypermarkety, dalšími místy jsou pošta, obecní úřad nebo vlastní	392 455 517 583 648
pracoviště. V odpovědích je znát vliv regionu - v krajích s malou hustotou obyvatel a v malých obcích jsou lidé ochotni jezdit se zářivkami dál. Čím větší aglomerace, tím kratší vzdálenosti, kam jsou lidé ochotni jít. Problematické jsou také mobilní sběry. Podle výzkumu jsou lepší stacionární místa, kam si lidé zvyknou	715 779 847 910 975
chodit. Lidé mají podle průzkumu velký zájem o veškeré informace. Chtějí se na obalech dočíst také konkrétní návod, jak a kam mají výrobek odevzdat. Je to situace, kterou bychom neměli promarnit. Společnost, která výzkum provádí, jedná s výrobcem, aby informace na obalech byly podrobnější, nejen v podobě několika značek.	1042 1108 1174 1240 1301

Použitá literatura

J. Kroužek, O. Kuldová: Písemná a elektronická komunikace pro střední školy a veřejnost 1, Nakladatelství Fortuna, Praha 2005

Rozhledy – časopis pro písemnou a elektronickou komunikaci, ročník 81, vydává Národní ústav odborného vzdělávání v Praze

M. Preislerová: Technika administrativy I, Psaní na stroji pro střední školy, Nakladatelství Fortuna, Praha 1993

Webové stránky: www.nuov.cz

Související normy: **ČSN 01 6910 Úprava písemností zpracovaných textovými editory**, Český normalizační institut, Praha 2007

Obsah

Úvod.....	5
1 Zásady tréninku psaní na klávesnici	6
2 Procvičování písmen a znamének I	7
2.1 Pro začátečníky	7
2.1.1 Procvičování písmen základní řady	7
2.1.2 Procvičování písmene r, u	7
2.1.3 Procvičování písmene i, čárky	7
2.1.4 Procvičování písmene p, q	8
2.1.5 Procvičování písmene e	8
2.1.6 Procvičování písmene h, g	9
2.1.7 Procvičování písmene o, w	9
2.1.8 Procvičování písmene z	10
2.1.9 Procvičování písmene t	10
2.1.10 Procvičování písmene ú	11
3 Procvičování písmen a znamének II	12
3.1.1 Procvičování písmene m	12
3.1.2 Procvičování levého shiftu	12
3.1.3 Procvičování tečky	12
3.1.4 Procvičování písmene v	13
3.1.5 Procvičování pomlčky, spojovníku	14
3.1.6 Procvičování písmene e	14
3.1.7 Procvičování písmene n	15
3.1.8 Procvičování písmene b	15
3.1.9 Procvičování písmene x	16
3.2 Pro hbité prsty I	17
3.3 Opis latinského textu	18
4 Procvičování písmen a znamének III	20
4.1.1 Procvičování písmene í	20
4.1.2 Procvičování písmene č	20
4.1.3 Procvičování písmene í, č	21
4.1.4 Procvičování písmene á	21
4.1.5 Procvičování písmene ř	22
4.1.6 Procvičování písmene é	22
4.1.7 Procvičování písmene š	23
4.1.8 Procvičování písmene ě	23
4.1.9 Procvičování písmene ý	24
4.1.10 Procvičování písmene ž	24
4.1.11 Procvičování písmene ď	25
4.1.12 Procvičování písmene ť	25
4.1.13 Procvičování písmene ň	25
4.1.14 Procvičování písmene ó	26
4.1.15 Procvičování písmene Ú, Ó, Č, Ž, Ř	26
4.2 Pro hbité prsty II	27
5 Souhrnná cvičení	28

5.1	28
5.2	28
5.3	28
5.4	28
5.5	29
5.6	29
5.7	29
5.8	29
5.9	29
5.10	30
5.11	30
5.12	30
5.13	30
5.14	31
5.15	31
5.16	31
5.17	31
5.18	32
5.19 Překlad latinského textu	33
6 Pravopisná cvičení	35
6.1 Cvičení I	35
6.2 Cvičení II	37
6.3 Cvičení III	39
7 Korektura textu	41
7.1 Zadání I	41
7.2 Řešení I	43
7.3 Zadání II	45
7.4 Řešení II	47
8 Opis textu	49
8.1 Pro pokročilé I	49
8.2 Pro pokročilé II	51
8.3 Pro pokročilé III	53
8.4 Pro pokročilé IV	55
Použitá literatura	56